

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Уредбе о преузимању балансне одговорности и моделу уговора о преузимању балансне одговорности (у даљем тексту: Уредба) садржан је у одредбама члана 10а став 6. Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, бр. 40/21 и 30/23 - у даљем тексту: Закон) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - испр., 101/07, 65/08, 16/11, 68/12– УС, 74/12, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

У члану 10а став 6. Закона о коришћењу обновљивих извора енергије прописано је да Влада ближе уређује модел уговора о преузимању балансне одговорности, права и обавезе гарантованог снабдевача и повлашћеног произвођача у систему тржишне премије, критеријуме за утврђивање добре прогнозе производње електричне енергије, додатну накнаду која се плаћа у случају ако повлашћени произвођач не прогнозира добро производњу електричне енергије, трајање и престанак уговора о преузимању балансне одговорности, као и услове и поступак закључивања уговора и друге битне елементе.

Предметном уредбом уређују правни односи између гарантованог снабдевача и произвођача електричне енергије из обновљивих извора, а у вези са законском обавезом гарантованог снабдевача да преузме балансну одговорност за све оне произвођаче који су стекли подстицајне мере.

Предложеном уредбом се уређују финансијски односи између гарантованог снабдевача као балансно одговорне стране и будућих повлашћених произвођача, чије ће електране бити у балансној групи гарантованог снабдевача. Предложена решења ближе разрађују обавезе и повећану одговорност повлашћених произвођача приликом планирања производње и дебаланса који праве гарантованом снабдевачу. Повлашћени произвођачи плаћаће гарантованом снабдевачу фиксну накнаду по MWh произведене електричне енергије без обзира на грешку производње, с тим да се предвиђа узајамна финансијска компензација по цени на дан-унапред тржишту у зависности од смера дебаланса који повлашћени произвођачи праве гарантованом снабдевачу (ако повлашћени произвођачи произведу мање електричне енергије од планиране производње, онда они плаћају гарантованом снабдевачу, ако произведу више од плана, онда гарантовани снабдевач плаћа повлашћеним произвођачима). На овај начин обезбеђује се да повлашћени произвођачи генеришу приходе око реалне производње, а гарантовани снабдевач добиће накнаду за пружање услуге балансирања кроз фиксну накнаду, уз могућност да добије додатну накнаду уколико повлашћени произвођач не прогнозира добро производњу електричне енергије. Додатно, овом уредбом дефинишу се критеријуми добре прогнозе и обавезе повлашћених произвођача да плате додатну накнаду уколико се у поступку накнадне контроле ваљаности њихове прогнозе производње електричне енергије, утврди да повлашћени произвођач није поступао са стандардима доброг прогнозирања, чиме ће се одвратити од лоше прогнозе, али и од злоупотреба на унутардневном тржишту у условима када су цене на том сегменту тржишта веће од цена на дан унапред тржишту по којима гарантовани снабдевач и повлашћени произвођачи врше обрачун финансијских плаћања у ком случају имају снажан подстицај да због зараде праве веће дебалансе гарантованом снабдевачу.

Доношењем предложене уредбе заокружује се правни оквир неопходан за спровођење аукција путем којих се додељују подстицаји за нове капацитете из обновљивих извора енергије у сектору електроенергетике, и то на начин који ће омогућити даљи развоја инвестиције у овој области, али и заштити интереси гарантованог снабдевача и грађана који финансирају подстицаје од прекомерних и неоправданих трошкова.

На основу свега изложеног предлаже се Влади да донесе Уредбе о преузимању балансне одговорности и моделу уговора о преузимању балансне одговорности

III. ОБЈАШЊЕЊА ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Предлога уредбе утврђује се предмет уређивања уредбе.

Одредбом члана 2. Предлога уредбе утврђује се модел уговора о преузимању балансне одговорности, који представља Прилог 1 ове уредбе и чини њен саставни део.

Одредбом члана 3. Предлога уредбе уређују се права и обавезе гарантованог снабдевача и повлашћеног произвођача у систему тржишне премије.

Одредбом члана 4. Предлога уредбе прописују се критеријуми за утврђивање добре прогнозе производње електричне енергије и додатна накнада која се плаћа у случају ако повлашћени произвођач не прогнозира добро производњу електричне енергије.

Одредбом члана 5. Предлога уредбе прописују се накнаде које сноси произвођач без обзира на смер балансног одступања.

Одредбом члана 6. Предлога уредбе уређује се плаћање у случају негативног балансног одступања.

Одредбом члана 7. Предлога уредбе уређује се плаћање у случају позитивног балансног одступања.

Одредбом члана 8. Предлога уредбе уређује се питање трајања и престанка уговора о преузимању балансне одговорности.

Одредбом члана 9. Предлога уредбе уређује се услови и поступак закључења уговора о преузимању балансне одговорности.

Одредбом члана 10. Предлога уредбе уређује се ступање на снагу уредбе и њено важење.

IV. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА УРЕДБА СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Предложено је да ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” јер је ступање на снагу уредбе услов за покретање поступка аукција којима се стиче право на тржишну премију, а покретање поступка аукција је услов за повлачење кредитне линије која је уговорена између Јавног предузећа „Електропривреда Србије”, Београд (након промене правне форме тај привредни субјект послује под називом Акционарско друштво Електропривреда Србије, Београд) и Европске банке за обнову и развој.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ УРЕДБЕ

Финансијска средства за спровођење ове уредбе нису потребна.